

VIII. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

1914. 13. szám.

Budapest, márczius 29.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre - - 12 korona

Félévre - - - - 6 korona

Negyedévre - - 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
 Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
 minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A csendőrség eljárása helyi rendészeti ügyekben.

I.

A «Csendőrségi Zsebkönyv» 1892-ik és 1893-ik évfolyamaiban megjelentek ugyan közlemények, melyek a csendőrségnek helyi rendészeti ügyekben való eljárását ismertették, de bár ezen fejtegetések az idők múltán fellelkesenységbe mentek és így nem ártana azokat felfrissíteni, mégis a már egyszer írtaknak ismétlésébe nem szándékozom bocsájtkozni, hanem egézen új szempontból fogom azon teendőket tárgyalni, melyek — nézetem szerint — közigazgatásunk ezen elhanyagolt ágazatának a csendőrség közreműködésével való megjavítására alkalmasak volnának.

A «Szolgálati utasítás» 3. §-a szerint, a csendőrségi helyi rendészeti ügyekben csakis felügyelő és a községi közegeket támogató segédkezésre van hivatva.

Hogy az eljáró csendőr ezen kötelességének megfelelőhessen, mindenekelőtt azt kell tudnia, hogy a községi bírónak minő feladata és kötelességei vannak a községi rendészet terén, hogy őt támogathassa, vagy mulasztás esetén eljárhasson.

Ezen teendőket az alábbiakban ismertetem:

I. Utügyek.

1. A községi utak igazgatása és azok fenntartására vonatkozó intézkedések a községi előljárásság feladatai közé tartoznak. (1890: I. t.-cz.)

Ezen feladatok teljesítésére a községi képviselő-testületnek ki kell jelölni egy előljárássági tagot községi utfelügyelőül, a ki rendesen maga a bíró szokott lenni.

A bíró mint utfelügyelő köteles figyelemmel kísérni a községi közutak állapotát és a községi közuti költség-előirányzat tárgyalása alkalmával az uttest és tartozékok kifogástalan karbantartására vonatkozólag előterjesztést tenni.

Évközben örökös, hogy minden községi közdülöt rendszeresen kezeltessek a közmunkát teljesítő, vagy a váltságokból felfogadott napszamosok által, hogy az utak, valamint a műtárgyak a forgalom céljának mindig megfelelő állapotban legyenek.

Ha hiányokat tapasztal, úgy azok elenyésztetéséről az ut vagy műtárgy jókarbelyezéséről azonnal gondoskodik azon eszközökkel és módon, melyek az utügyi előirányzat alapján rendelkezésére állanak.

2. A bíró kötelessége, hogy téli hófúvások esetén, ha területén *törvényhatósági vagy állami ut* vonul keresztül, ezen utakon a forgalom fenntartásának biztosításáról gondoskodni, nevezetesen, hogy a mint a hótömeg a 30 centimétert meghaladja, illetőleg hófúvások keletkeznek, a szükséges közmunkaerő a veszélyeztetett utszakaszokra — még vasárnap és ünnepnapokon is — haladéktalanul kirendeltessék.

3. *Mezei közös dűlőutak* létesítése és jókarbantartása a bíró felügyelete alá tartozik.

Ő ellenőrzi, hogy a kijelölt *marhahajtó utak* betartassanak, illetőleg ott, hol ily utak még kijelölve nincsenek, azok meghatározottassanak.

Tavaszi hóolvadás után a mezei közös dűlőutakat megvizsgálja és a javításra az érdekelteket kötelezi.

4. *Gyalogutak* tilalmát tartozik a községi bíró a birtokos kérelmére kihirdetni, még a szomszéd község határában fekvő birtokra és gyalogutra nézve is.

II. Közegészségügyek.

A községi közelet egyik legszomorubb tünetnyét azon közönyösségben található, mely a közegészségügyi érdekek ápolása terén lépten-nyomon mutatkozik, miért is a községi rendészet ezen ágazatának felügyelésére kiváló gondot kell fordítani.

A legtöbb község utcáin állandóan kiállhatatlan és a közegészséget veszélyeztető bűz terjeszkedik, a nélkül, hogy ennek orvoslása iránt intézkedés történnék.

Ennek két forrása van:

Először: az egyes udvarokból az utcára folynak a szennyvizek és másodsor: községeink utcáin állandóan a bűzös pocsoltyák.

A bírónak a közegészségügyi rendezés terén feladata:

1. Felügyelni arra, hogy az utcák, utárkok, udvarok és lakások tisztán tartassanak, hogy a házak eleje lesepertessék és az udvarokról a trágyalé kifolyása megakadályoztassék.

2. Ügyelni tartozik a *kulakra*, hogy azok — mielőtt a nagy meleg beállanak — megvizsgáltassanak és a

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER I.

cs. és kir. udvari és hadsereg szállít., a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház utca 9. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsapolás. — Árjegyzék minden hangszerekről külön küldetik.

szükséghez képest kitisztíttassanak; a vedrek keresztvassal elláttassanak; a kutak környékéről a szemét, iszap eltávolíttassék és hogy a kutakból idegen vödrökkel vagy korsókkal senki vizet ne merítsen.

Felügyel a *vágóhidak és mészárszékek* tisztántartására, valamint arra, hogy az állati hulladékok azonnal eltávolíttassanak, a hüszemle minden esetben megtartassék.

3. Ő gondoskodik a vagyontalan és tébolydai ápolásra nem minősített *elmebelegek*, valamint a *vagyontalan hűtők, vakok, sikelnémák és nyomorékok* orvosoltatásáról és eltartásáról.

4. Gondoskodik a talált *hullák* eltemetéséről, a tetszhalottságra gyanus hullák orvosi megvizsgálásáról.

5. Gondoskodik a község területén történt *váratlan balesetek*, megbetegedések, élet- vagy testi biztonságot veszélyeztető esetek előfordulása alkalmával a gyors segély előállításáról, esetleg orvos kirendeléséről.

6. Ügyelni tartozik arra, hogy a község az *első segélynyújtáshoz* szükséges szerekkel (mentőszekrényvel) el legyen látva, valamint, hogy a cséplőgépeknél is az előírás szerint felszerelt mentőszekrény meg legyen.

7. *Járványokat és járványos megbetegedéseket* a járási főszolgabírónak azonnal bejelenteni tartozik és gondoskodik, hogy a ház, hol a beteg fekszik, feltűnő helyen vörös czédulával, melyen az van írva: «Itt ragályos beteg van, idegeneknek tilos a bemenet» megjelöltessék, egyben ügyel, hogy ily házba az odatartozók, orvosok és betegápolók kivételével tényleg senki be ne lépjen s onnét a tej kivitele megakadályoztassék.

8. *Trachoma* vagyis egyiptomi szembetegség fellépése esetén a bíró a lakosságot a baj veszedelmességére figyelmeztetni tartozik.

Az orvos által elrendelt óv- és gyógykezelési szabályok végrehajtásában közreműködik s a mennyiben a betegek vagy a lakosság részéről ellenkezésre talál, kényszerrel szerez érvényt intézkedéseinek.

9. Himlőoltásnál résztvesz és a főszolgabírónak bejelenti azon gyermekeket, kiket oltás végett be nem mutattak.

10. Figyelemmel kíséri a községi lelenczek és a dajkaságba adottak gyógykezelését.

Ha hét éven alóli gyermekek elhaláloznak a nélkül, hogy azok orvosi gyógykezelésben részesültek volna, ezen mulasztást a főszolgabírónak jelenteni tartozik.

III. Építkezés. Tűzrendészet.

1. Kisebb méretű újépítkezésnél, a minő pl. csak egy lakrészszel (szoba, konyha, kamra) bíró báz felépítésére, vagy egy már meglévő lakháznak egy-egy helyiséggel való kibővítésére, az *építési engedélyt* a községi előljáróság adja meg.

2. A községi bíró felügyel arra, hogy építkezési

engedély nélkül semmiféle új építkezést meg ne kezdjenek, továbbá, hogy a már elkészült új épületbe a beköltözés *lakhatási engedély* elnyerése — tehát orvosi vizsgálata — nélkül meg ne történjenek.

3. Az építkezési szabályrendeletek a megyékben nem egyformák. Ezekből a személy- és vagyonbiztonságot érintő részeket kell megismerni, így pl. tűzbiztonsági szempontból intézkedik-e a szabályrendelet a tűz- és védőfalak alkalmazásáról, a tűzhelynek tűzálló anyaggal való kirakásáról, a mennyezetnek (padlás) burkolásáról, a kémények mikénti építéséről, a füstvezető csövek alkalmazásáról, a kémények seprítéséről, a sütőkemenyek és fűtésre szánt helyiségek elhelyezéséről, mert mindezeknek ellenőrzése a községi előljáróságot illeti ugyan meg, *de a megelőző szolgálal szempontjából érdekli a csendőrséget is.*

4. *Tűzrendészeti* ügyekben a községi előljáróságnak általában oda kell hatnia, hogy a tűzrendészeti kormány- és a vármegyei szabályrendelet egész teljességben érvényesüljön.

Az erre vonatkozó tudnivalók a «*Tűzrendészet*» című munkában vannak ismertetve, de ezenkívül tisztában kell lenni a csendőrlegénységnek a megyei szabályrendelet rendelkezéseivel is, mert ezek nem egyformák, legalább a részletekben eltérőek.

A községi előljáróságnak a tűzrendészeti kormány- és a megyei szabályrendeletet minden évben közhírré kell tenni, hogy arról a lakosság minden rétege tudomást szerezzen, ezenkívül végrehajtja a járási hatóság rendeleteit és a kerületi felügyelő és a helyi tűzoltó-parancsnok megkereséseit.

Összeírja a rendelkezésre álló fogatokat, kutakat és egyéb vizek jegyzékét és azt a tűzoltóparancsnoksággal közli, a fogattulajdonosokkal pedig azt, hogy minő sorrendben fognak tűz kiütése esetén igénybe vétetni.

A községi előljáróság kötelessége évenként kétszer (tavaszkor és őszszel) a helyi tűzoltóparancsnok és lehetőleg a kéményseprő bevonásával a község összes épületei felett tűzrendészeti szemlét tartani és a felmerült hibák orvoslásáról haladéktalanul gondoskodni.

Tűzesetek előfordulása alkalmával a tűzoltók és a fogatosok gyors előállítását szorgalmazza, végrehajtó hatalmával a tűzoltóparancsnokságot támogatja.

Kötelessége ezért tűzvész idején azonnal működésbe lépni és különösen a vízszerezésről gondoskodni, a tűzeset után pedig a tűzoltóparancsnoksággal vizsgálatot tartani és erről a járási hatóságnak jelentést tenni.

IV. Közrendészet.

1. A bíró köteles gondoskodni arról, hogy *jogosulatlanul fegyvert senki ne tartson*, oly gyanus egyéneket pedig, a kiknek birtokában a fegyver a közbiztonságot veszélyeztetheti, figyelemmel kell a bírónak kísérni és ha arra jön rá, hogy ezen egyének löfegyvert, vagy

Ha fáj a feje⁷ ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógyszertárban. Készíté Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

A schleswig-holsteini háború ötven év előtt. — A hannoveri csapatok átkelése az Elbén.

másféle veszélyes fegyvert tartanak, ezt a csendőrségnek a fegyver elkobzása végett bejelenteni tartozik.

Különösen ügyelni kell a bírónak azokra, a kik orvadászat vagy más büntett miatt el voltak ítélve, hogy tőlük a *fegyvertartási engedély megvonatassék*.

2. *Veszélyes állatok* — pl. harapós kutyák — tartása tilos lévén, a bíró feladata azon állattulajdonosokat, kik veszélyes állatokkal rendelkeznek, a tilalomra figyelmeztetni és örködni a felett, hogy ezen állatok könnyelműen szabadon ne bocsájtassanak.

3. *Csavargókat, munkanélküli egyéneket*, a kik a közrendet és biztonságot veszélyeztetik, a bíró figyelemmel kísérni és őket felszólítani köteles, hogy igazolják rendes lakóhelyüket és keresetüket, ha pedig magukat kellőképp igazolni nem képesek, akkor őket a járási hatósághoz kísérni vagy kísértetni, esetleg a csendőrségnek további eljárás végett átadni tartozik.

4. *Koldulás, könyöradományok gyűjtése* hatósági engedély nélkül tilos lévén, a bírónak kötelességében áll az engedélyvel nem rendelkező helybeli koldusokat a koldulástól eltiltani, az idegen illetőségűekkel pedig úgy, mint a csavargókkal eljárni.

5. *Könyöradományokat gyűjtők* iratait a bíró megvizsgálni tartozik akkor, midőn a gyűjtés megkezdése előtt, igazolásuk végett nála jelentkeznek.

E helyütt megjegyeztetik, hogy az egész ország területére gyűjtési engedélyt csak a belügyminiszter adhat, egy vármegye területére pedig az alispán, de az is csak a saját törvényhatósága területére illetékes egyénnek.

A gyűjtés csak lapszámozott, vonalazott és átfűzött, hatósági pecséttel ellátott gyűjtő-könyv mellett történhetik, melyben meg kell lenni a gyűjtő egész személyleírásának.

A gyűjtő-könyvben a bíró igazolni köteles, hogy a gyűjtő nála jelentkezett és hogy mely napokon gyűjthet a község területén.

Horvátországi engedély Magyarországon való gyűjtésre nem ad jogosultságot.

5. A község területén tartózkodó *idegeneket* a bíró figyelemmel tartozik kísérni és ha akadna köztük olyan egyén, ki akár az egész ország vagy a megye (község) területéről ki van tiltva, azzal mint a csavargókkal szemben elő van írva, jár el.

6. *Tolonczot* tolonczlevél alapján a bíró veszi át és intézkedik, hogy az tovább kísértessék, esetleg ha községbeli illetékes, vagy a szegények közé helyeztessék, vagy ha munkaképes, munkára szoríttassék.

7. A közrendhez tartozik, hogy az utcákon, tereken, nyilvános helyiségekben, minők: kocsimák, kávéházak, vendéglátók, a közönség nyugalma sértő *lármezítés, biztonságot veszélyeztető verekedés, jó írzést vagy szemérmel botránkozató cselekmények* el ne követtessenek. Erre ott, hol községi rendőrség nincsen, a bíró

kötelessége felügyelni. Ennek érdekében köteles a bíró ellenőrizni, hogy a vendéglátókra, kávéházakra megállapított *zárórak* betartassanak, hogy engedély nélkül *zenélés* ne történjék, hogy az utcái *csenélőháborítás* elő ne forduljon, hogy az italmérésekben *részeg embereknek ital ki ne szolgáltatassék* és hogy a 15 éven aluli *gyermek*ek mindenféle *korcsmától távol tartassanak*.

Ha a bírónak ezen kihágások elkövetését megakadályozni (megelőzni) nem sikerül, ezek sürgős megszüntetése végett a csendőrséget értesíti.

8. *Nyilvános mutatók*, előadások tartása esetén a hatósági engedély a bírónak felmutatandó, a ki engedély nélkül ily mutatók, előadások tartását megakadályozni tartozik.

9. *Szerencsejátékok* ugyancsak megakadályozza.

10. Tartozik ügyelni, hogy *kéjnök* hatósági türelmi engedély nélkül kéjtelést, testükkel pénzért keresést ne üzenek és hogy egyének hatósági engedély nélkül kéjnököt vagy *bordélyt* ne tartsanak.

11. Ügyel arra, hogy a községben a népet *izgaló iratok* ne terjesztessenek, gyűlések, gyülekezések alkalmazásával egyesek az államrend, a hatóságok vagy osztályok ellen ne izgassanak, ne lázítsanak és hogy népgyűlések csakis a főszolgabírónál történt előzetes bejelentés után tartassanak.

Köteles megfigyelni a község területén létező egyesületek működését, hogy azok izgató vagy államellenes működést ki ne fejtsenek.

12. *Vásári rendészet* ügyeiben ügyelni köteles, hogy a vásár heti-, országos vagy marhavásár, máskor, mint a megállapított napokon ne tartassanak és hogy a vásárokat megelőző vagy azt követő napon vásározások meg ne engedjenek.

A vásárra érkező árusok helyének a vásárrendtartás értelmében való kijelölése a bíró feladata, ki gondoskodik arról, hogy az állatvásártérre az állatok felhajtása rendben történjék, hogy az állatvásárterek rendben tartassanak és erre vonatkozó közegészségügyi rendelkezések betartassanak.

Vásár elmúltával a vásár egész területének gondos megtisztogatásáról a bíró gondoskodik.

V. Mezőgazdaság. Mezőrendőrség.

1. A *legeltetés* ügyei körül a községi bíró ellenőrizni köteles, hogy állatok felügyelet nélkül ne legeltessenek; közös legelőre való kihajtás előtt a községbeli marhák megvizsgáltassanak, gyanús állatok 48 óráig elkülönített területen tartassanak.

2. *Apaállatok közténysztésre* csak akkor bocsájtathatók, ha a járás területére érvényes igazolvánnyal vannak ellátva, ennek folytán a községi bírónak ellenőrizni kell, hogy igazolvány nélküli apaállatok közténysztésre ne alkalmaztassanak.

BUTOR

készpénzért v. részletfizetésre legjótányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 68-59.

BUTOR

A schleswig-holsteini háború ötven év előtt. — A magyar huszárok Schleswig-Holsteinban.

3. *Birtokhatárjelek* felállítására, a megsemmisültek pótlására a bíró felügyelni, a határjeleket megvizsgálni és ha hiányokat tapasztal, intézkedni tartozik.

4. *Kártékony rovarok és növények* irtását ellenőrizi és felügyel arra, hogy tavasszal a hernyófészkek leszedessenek és elégettessenek, felügyel továbbá a cserebogarak és vortetű irtására is.

Irtani kell a kártékony rovarok közül még: a kolumbácsi legyet, a vetési futóbogarat, a marokkói és olasz sáskát, gabonasziszikeket, gabonafutrinkát, szőlőilonczát, hesszeni legyet, csikóslábu buzalegyet, szalmadarazsat.

A kártékony növények közül különösen a szerbtövis és az arankairtás fontos.

Védelemben részesítendőek az éneklő és egyéb hasznos madarak.

5. A *filoxera* és *peronospora* ellenj védekezés szempontjából a bíró tartozik felügyelni arra, hogy a meg nem fertőzött hegyterületre vessző, vagy karó fertőzött vidékről be ne vitessék és bármely bevitelhez az alispán engedélye bemutatassék.

6. *Kirepül méhraj* keresésében a bíró segíkedni tartozik, ha pedig valamely méhesben ragadás rothadás áll be, a raj megsemmisítésére a tulajdonost felhívja, ha pedig ez ezen felhívásnak eleget nem tenne, az előljárásnak kell a rajt megsemmisíteni.

7. *Mezőrcendőri kihágások* esetén a községi bíró van hivatva eljárni első fokban és pedig nagyközségben a jegyzővel és egy előljárással, kis községekben két előljárásos taggal.

(Folyt. köv.)

BÜNYGYI TÁRCZA.

A fegyenczfalu.*

Még egy indok készíti a fegyenczeket a nőtlenségről való lemondásra. Egy olyan országban, melyben akkora a nemek közötti aránytalanság, melyben a női nem a lakosság számának csak elenyésző csekély részét képezi, a prostitúció a legjövendelmesebb üzletek egyike.

A telepítvényes sokszor nem élvezheti fáradságos munkájának gyümölcseit, mert az aratást gyakran árvizek és egyéb elemi csapások tönkre teszik, a kereskedelmet pedig egy esetleges hárc megbéníthatja. A prostituáltak üzlete ellenben fejlődik és virágzik, ilyen csapások azt meg nem béníthatják.

A fegyenczeknél általánosan használt közmondás, hogy: „a nő a legjövendelmesebb koneyesszió».

Némely fegyenc a törvényes felesége révén biztosabb és nagyobb jövedelmet húz, mint két keze munkájából.

Ezeknek az áldatlan állapotoknak dacára, az igazgatóság rendszeresen engedélyezi a fegyenczek nősülését.

* Előzményt lásd a folyó évi 6. számban.

A nősülés különös alakosságok nélkül történhetik. Csak azt vizsgálják meg, hogy a jegyesek nincsenek-e esetleg már egy régebbi házasság által lekötve.

— Özvegy ön? — kérdi a kormányzó az egyik vőlegénytől.

— Természetesen — válaszol emberünk ravasz mosolygással, — miután azon körülmények miatt vagyok itt, melyek feleségem balját előidéztek. — Jövendőbeli felesége ezen jelenetnél jelen volt és szintén mosolygott.

Hogy az ilyen házasságok mikép végződnek, könnyen elképzelhető. Két jellemző eset szolgáljon itt ennek jellemzéséül:

P. fegyenczet 24 órával esküvője után abban a pilanatban tartóztatták le, a mikor feleségének a torkát akarta elmetzeni; tisztán a rendőrség közbelépése akadályozta meg a gyilkosságot.

P. néhány napi fogházzal szabadult, mert szerencséjére a gyilkossági kísérlet egy hivatalnok lakása előtt történt, melyből P.-né épen kijött.

Az esetet ezért elsimították és a fiatal házasság házi-békéjét felsőbb parancsra helyreállították.

Ez persze nem tartott sokáig, mert két nappal később P.-né alig tudott férje kése elől menekülni. A férj most azzal bosszulta meg magát, hogy felgyújtotta a saját házát. Azóta szökésben van s időtöltésből felgyújtja azoknak a telepítvényeseknek a házát, a kikkel rossz viszonyban élt.

A második esetben a férj tényleg meggyilkolta feleségét.

B. Mohammed, egy atléta természetű, sötét tekintetű alak, kívül nem lett volna tanácsos egyedül találkozni, Algierban feleségének a meggyilkolásáért kényszermunkára ítéltetett. Az új-kaledoniai igazgatóság megengedte, hogy újból megnősülhessen.

B. Algierban féltékeny volt és ölt; Új-Kaledoniában ezt megismételte: szintén féltékeny volt és megint megölte a feleségét.

A fegyenczgyermek.

A kormányzónak, valamint a csendőrség parancsnokának és személyzetének szívesége tette lehetővé, hogy a fegyenczgyermek meglátogatása alkalmával a sziget belsejével, a kizárólag bennszülöttek által lakott területekkel megismerkedjek. A kirándulás jól sikerült és Kolumbusz Kristóf nem lehetett megelégedettebb, mikor az új földre lépett, mint én az utazásom végén.

Csak egyszer gondoltam, hogy földi utazásom végére értem. A bennszülöttek ugyanis egy földszakadékan meggyújtották a bozótot. Többször láttam már erdőégeseket, melyek az elképzelhető legszebb, de egyszermind legborzasztóbb természeti jelenségek közé tartoznak. Az ezekben való kedvtelés azonban a közelséggel fordított arányban áll; vagyis minél közelebb vagyunk

GYERÜNK CSAK!!
BESZÉLŐGÉPET és LÉMEZT, FUVÓS és VONOS HANGSZERT, CÍMBALMOT, ORÁT, ÉKSZERFELET, REVOLVERT, LÁTESÖVET, FÉNYKÉPEZŐGÉPET, OPTIKAI HATÁRTÁR, OKKEL, JACARÓD, FÉNYKÉPEZŐGÉPET.

SZÁNTÓ LAJOS
SZÉKES BÉRHÁZ (BÉRHÁZ) NEM TUCSÁT ÁRU! NEM ÜRES REKLAM!! JO HIRREVVU CEGEM KÉTESKEDIK, HINGENERT.

GYERÜNK CSAK

Csendőr úrnak személyes jó ismerősükhöz és régi üaletbarátjukhoz ☉

SZÁNTÓ LAJOS-hoz
SZEGEDRE, (városi bérház) vásárolni!!

Csendőrségi strapa kerékpárt és varrógépet, hangverseny grammofont és finom «Angyalos»-lemezt, Pathé tünétküli beszélőgépet, címbalmot, harmonikát, ezterát, tamburicizát, órát, ékszerféléket, önbortváltót, villanyos kézi és zseblámpát, látesövet, revolvert, fényképezőgépet és háztartási tárgyakat. — Nagyon kedvező részletfizetésre! Képes nagy árjegyzékem ingyen küldöm!

A schleswig-holsteini háború ötven év előtt. — A pajtását megmentő magyar huszár.

az ilyen jelenséghez, annál kevesebb örömünk telik benne.

A sziget belseje felé való kirándulásom alkalmával a távolság — sajnos — nullára szállt le. Az ösvény ugyanis — ha ugyan vízfolyások, árkok annak nevezhetők, — melyen lovagoltunk, egy hegy lejtőjén vezetett tovább. Jobbra a bozóttal benőtt sziklafal meredeken emelkedett fölfelé, balra egy mély szakadék húzódott utunk mellett, alján hegyi patak hullámai fodrozódtak. Egyes helyen a sziklafal és a szakadék széle olyan közel ért egymáshoz, hogy a lovak számára alig maradt egy talpalatnyi sáv, melyen patáikkal óvatosan előre tapogatóztak. A lovak számára különösen akkor volt az út fáradságos, hogyha sikos vízfolyásokon voltak kénytelenek haladni, melyek felváltva hol emelkedtek, hol meredeken lefelé vezettek, ha sziklalapokra kellett lépniök, melyeken a paták elcsuszthattak, vagy ha törmeléken kellett végighaladni. Ezeken kívül az út még sokszor hirtelen kanyargott is, úgy hogy azon áttekinteni nem tudtunk. Mindegyikünk lovával volt elfoglalva, csak a lovak egyenetlen lépése és a mélységbe guruló kövek koppanása zavarta meg a csendet.

Hirtelen recsegő, ropogó zaj ütötte meg a fülemet, mely távoli puskatűzhöz hasonlított. A baloldalunkon levő vizesés nem okozhatta ezt a zajt, mert olyan mélységben feküdt alattunk, hogy onnan egy hang sem juthatott fel hozzánk. Épen az előttem haladót akartam a zaj okáról megkérdezni, midőn égési szagot éreztem és most már tudtam is, hogy miről van itt szó? Meggyújtadt a bozót! Néhány percz múlva a szél már szemünkbe hordta a füstöt és a következő utkanyarulatnál szemben voltunk a tüzzel, mely utunkat elzárta. A fű lánggal égett. A bozót ropogott és pattogott, a félig elszenesedett főtörzsekben főtt a gyanta. A lovak már akkor nyugtalankodtak, midőn a füst kezdte marni a szemüket. Idegeskedtek s csak nehezen voltak előre hajthatók.

Midőn a libasor elején haladó csendőr lova a tüzet megpillantotta, fészánkolni kezdett s midőn lábai alatt tüzet fogott a fű, felágaskodott. Szikrák röpködtek a levegőben és a nagy füst mindent eltakart. Minden pillanatban azt hittem, hogy ló és lovas a szakadékba zuhan, mert az út, melyen lovagoltunk alig volt egy félméter széles s egy hibás lépés nyaktörést jelentett.

A keskeny ösvényen természetesen lehetetlen volt megfordulni, nem maradt tehát más hátra, mint keresztül vágni a tüzőn és a csendőr ezt az utat választotta is.

A többi ló követte az elsőt s Isten segedelmével — félig megsülve ugyan — szerencsésen áthatoltunk a veszedelmes helyen.

Az új-kaledoniai fegyenczek fiai a Némérara-, a lányok pedig a Fonwari-féle internátusban neveltetnek.

A fiuinternátus nagyszabású épületei, melyek Új-Kaledonia remek hegyei között fekszenek, határozottan meglepőek. Már messziről feltűnt a hatalmas, zárdaszzerű főépület, melyben az igazgató lakása, a hálólhelyiségek és az étterem is elhelyezést nyernek. Megkerülve a főépületet, egy nagy, magas és öreg fák által beárnyékolott kertet pillantunk meg, melyet az intézet melléképületei vesznek körül.

Ezek közül első sorban egy hosszú épület, a «műterem» említhető föl, melyben a fiuk valamely mesterségben nyernek kiképzést.

Ehhez csatlakozik a kórház, a gyógytár és a templom. Négy, az intézet tanárai által lakott épület egészíti ki a telepet.

A látottak meghaladták legmerészebb várakozásomat is és csodálkozva kérdeztem az intézet igazgatójától, hogy Néméraraban hány növendék van? A templom nagysága után egy falu lakosságának számára kellett következtetnem.

Legnagyobb meglepetéssel hallottam, hogy az internátusban csak 40 gyermek van.

A főépület földszintjén a tanterem és az étterem vannak elhelyezve. A tanítás három osztályban történik. A fiuk hat éves korukban jönnek az első osztályba és 15—16 éves korukban elhagyják az intézetet.

A tanterem oly tágasak és magasak, hogy Európában kevés ilyen lehet látni. A falakat térképek és a szemléltető oktatás céljait szolgáló képek és ábrák díszítik. Egy feszület mutatja, hogy a hittant sem hanyagolják el. (Nehéz lehet a gyermekekkel a negyedik parancsolatot «Tiszteled apádat és anyádat stb.» megértetni.)

Az ebédlőben épen ebédre tálaltak, mikor beléptem. Az étrend a következő volt: Tejleves, hús, főzelék, bor vízzel. Reggelire kapnak a fiuk tejeskávét, délután három órakor uzsonnát (vajaskenyér és gyümölcs) és hat órakor — főétkezéskor — d. u. a főtebb leirtakat.

Miután a kifogástalan konyhát is megtekintettem, felmentem az első emeleten levő hálólhelyiségekbe. A husz méter hosszú, 10 méter széles és öt méter magas hálól-szobák, nyolcz ablakkal és 11 szellőztetőnyílással ideális hálólhelyiségeknek nevezhetők.

Megnéztem a farskolát is, melyben a gyermekek a mezőgazdaságban nyernek kiképzést. Innen az intézet legfontosabb helyiségébe, a «műterem»-be mentem.

A műterem igen jól van berendezve. Az asztalos-, kovács-, ács-, bádogos- és lakatosmesterség megtanulásához szükséges mindenféle eszköz és szerszám rendelkezésre áll. Csak tanuló volt kevés! A lakatosműhelyben nem dolgozott senki sem, a kovácsműhelyben pedig csak két fiu. Magam is dolgoztam egyszer egy kovácsműhelyben és a szegkovácsolást meg is tanultam. Megkérdeztem tehát az egyik fiutól, hogy tud-e már szeget kovácsolni?

Berson

Summisarok a legjobb

A fiu zavartan rám röhögött, de nem felelt. Helyette a tanító felelt:

— Hogyne tudná! Természetes, hogy tudja. Hiszen az nem nehéz! Amit most csinál, sokkal nehezebb!

(A jövődöbéli kovács egy darab vasat dugott fölvaltva hol a vízbe, hol a tűzbe, de ennek a keményítési műveletnek az értelmét nem tudta megmagyarázni.)

Arra a fölszólításomra, hogy csináljon tehát a gyermek egy patkószeget, nekifogott ugyan a tanonc a munkának, de kísérlete csufos kudarczczal ért véget.

Az asztaloműhelyben hasonlóakat tapasztaltam. Csak egy fiu tűnt föl szorgalma és tudása által és ez az igazgatónak volt a fia.

A leányiskola.

A következő nap elérők néhány órai lovaglás után a leányiskolát. Tizenbat nagy és két kisebb épületre, valamint husz főnyi személyzetre van itt szükség, hogy 47 kisleányt megtanítsanak az elemi tudományokra és egy kevés háziasszonyi teendőre.

Az osztályokba való beosztás azonos a fiúiskola beosztásával. A tudás lehetőleg még kevesebb, mint ott.

Egy olyan vizsgának voltam a tanuja, melyen az összes tanulók megbuktak.

Az élelmezés tulságosan kiadós.

A hálótermekben két sorban állnak a csinos bőfehér ágyak. A falak mellett állnak a tiszta fehérenművel megrakott szekrények.

Bzen szűzies tisztasággal mérő ellentétben áll az a tény, hogy a hálótermeket egy éles üvegszilánkokkal ellátott fal veszi körül és hogy éjszaka négy óriási kutyának kell örködni, mert a leánykákban megfékezhetetlen az éjjeli kalandok iránti hajlam.

Pedig fiatal üde arczukról nem lehet leolvasni romlottságukat.

Itt is érvényesül a régi közmondás, hogy: «az alma nem esik messze a fájától».

Dr. Heindl Róbert, a tudós utazó ezzel befejezi újkaledoniai élményeinek és tapasztalatainak a leírását.

A francia fegyvergyarmatou elért eredmények úgy a gyarmatosítás terén, valamint a fegyverek erkölcsi romlottságának javítása körül olyan silányak, hogy alig fog állam akadni, mely ezek után fegyvergyarmatok létesítésével újabb kísérletekre vállalkozna, melyek ezáltalanságuk mellett óriási pénzkiadásokba is kerülnek.

KÉPEINKHEZ.

A schleswig-holsteini háború ötven év előtt.

Ez esztendő február havának első napján telt be ötven esztendője, hogy a Nádasdy-huszárok átmentek az Eideren és megkezdték az osztrák—porosz—dán háborút. Erre a rövid háborúra ma már kevesen emlékeznek, pedig kiindulása volt a későbbi osztrák-porosz háborúnak és Königrátnak, a mely újra alakította Európa politikai térképét.

A háború előzménye az volt, hogy a dán kormány

Schleswiget és Holsteint, a mely a német szövetséghez tartozott, de perszonális unióban volt Dániával, egészen Dániához akarta kapcsolni és a dán közigazgatás körébe akarta vonni. Bismarck magáévá tette a két tartomány ügyét. Poroszország példáját követte Ausztria is; Schmerling és Rechberg nem engedhették, hogy egy német nemzeti ügyet a versenyző batalom oldjon meg Ausztria mellőzésével. Mikor Dánia nem engedett, a bábórában így kerültek egymás mellé évszázados ellentétek után Ausztria és Poroszország. Az ideiglenes és látszólagos barátságot köztön a háború után éles ellentétek váltották fel. Ausztria és Poroszország együtt uralkodtak Schleswig-Holsteinben, de ez új viszályok csirája lett. Poroszország a természetes földrajzi helyzetre való tekintettel otthonosan kezdett a tartományokban berendezkedni, a mi ellen az osztrák kormány tiltakozott. Ezek az ellentétek vezettek végül az 1866-os háborúra.

Ma már a dán háború az emlékezés és az ötvenesztendő évforduló napján a háborúban résztvett osztrák és magyar és porosz ezredek együtt ünnepelnek Schleswigben a hol leleplezték a háborúban elesett harczosok emlékoszlopát. Az emlékezés részben a miénk is, mert öt magyar ezred is vészett a dán hómezőkön és magyar katonák vítették meg részben a düppeli sáncokat és Danneverk erődjét. Ezért elevenítettük föl ezt az elfeledett évfordulót, néhány egykorú képet is közölve itt a háború egypár mozzanatáról.

A képek közül kettő: a hannoveri csapatok átkelése az Elben és huszáraink Schleswig Holsteinben nem szorúl bővebb magyarázatra, a harmadikhoz azonban nem tartjuk érdektelennek szintén egykorú följegyzésekből, az alábbi sorokat ideiktatni magyarázatul.

«Nem rég, írja ötvenévelőtti forrásunk Fridericzia ostrománál történt, hogy a közel fekvő Tritsö mellett a Hessen gyalogság egyik kis szakasza, két huszár társaságában, mélyebben nyomult előre az ellenséges tábor felé, mint taláncos lett volna. Észrevevén ezt a dánok, a kised csapatot lesből megtámadták.

«Szokása már a magyarnak, hogy az árnyékától nem egy könnyen ijed meg, s a bátor csapat a sokkal nagyobb számú ellenséggel vitézül szembe szállt.

«Heves küzdelem fejlődött, de csakbamar látható volt, hogy a túlnyomó erőnek engedni kell.

«Már két gyalog elesett, kettő eltűnt, midőn az ellenség sorai közt nem kis pusztítást tevő buszárok egyike alól kilöttek a lovat.

«De mi a buszár ló nélkül? Felhő villám nélkül. Akár a kardját törjék ketté, akár lovától fosszák meg; s a dologban az volt a legnagyobb veszedelem, hogy az ilyen pusztító vitéznek nem örömet ad pardont a fölharagított ellenség.

«Már rohantak a dánok, a szuronyt neki szegezve, s halála bizonyosnak látszott; de a veszély pillanatában mellette termett pajtása, s egyik lábát a kengyeltől kivéve, társát magához emelte s elrohant.

«A fakó izzadt a kettős teher alatt, de a szabadítás mégis megtörtént.

«A derék mentő nevét a lipcsei képes lap *Schütten* nek írja, de maga is kételkedik benne, ha nem téved-e?» (Valószínűleg *Sütő* volt a neve.)

HIREK.

Kérelem. Szórád Dénes, pesterai (Fogarás m.) örsön állomásozó őrmester, felkéri őrsparancsnok bajtársait, hogy Szekendy Béla volt hadnagy és Kurta János nyug-

állományu örsvezető jelenlegi tartózkodási helyét kipuhatolni s azt vele, fontos okokból, közölni sziveskedjenek. A bajtársak fáradozásait előre is megköszöni és kijelenti, hogy a felmerülő postaköltséget szívesen megteríti. — Oláh Imre mezőcsáti (Borsod m.) örsbeli csendőr cz. őrmester kéri a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában szolgáló Rnzsicska Márton örsvezető cz. őrmestert, hogy czímét egy fontos ügyből kifolyólag vele közölje. — Bereczki József, felsőrépai (Maros-Torda m.) csendőr kéri a m. kir. II. sz. csendőrkerület állományába tartozó Gergely Károly lovas csendőrt, hogy egy fontos ügyből kifolyólag czímét vele közölje. — Végül a rimaszombati (Gömör és Kishont m.) örsön állomásozó Juhász Lajos próbacsendőr kéri Kovácsik András próbacsendőrt, kivel az 1910. évben a cs. és kir. 65. gyalogezred 4. zászlóaljánál, Besztercebányán együtt szolgált, hogy czímét vele mielőbb közölje.

KÜLÖNFÉLÉK.

Csővezetékek a földben. Néhány nagy külföldi technikai egyesület kezdesére több technikai ipari szövetség elhatározta, hogy a kötelékébe tartozó összes gyárat, telepeket arra szólítja föl, hogy csővezetékeiket a szövetségek által nemzetközileg megállapítandó színezéssel lássák el. Már régóta divik a legtöbb ipartelepen a csövek színezése. Elektromos központok, hajógyárak, vegyi gyárak a nagy nyugati államokban oly rohamosan teremnek, hogy különösen ott, hol a fény vagy erő egyetlen központból kerül több ipartelephez, ma már rengeteg sok a földfeletti, föld- és vizalatti csővezeték. Nemcsak ott, a hol több gyártelep van egymáshoz közel, hanem ott is, a hol csak egyetlen nagyobb szabású ipartelepről van szó, a csővezetékek valóságos útvesztője van a földbe temetve, a mely csővezetékek mindenike más és más anyagot, folyadékot avagy gázfélét szállít tova. E csővezetékek sokasága teszi, hogy még az is, a ki úgyszólván naponta dolgozik a csövek kijávitásán, alig ismeri ki magát közöttük. Az egyes gyáraknak a csöveken alkalmazott színjelzése még csak lehetővé teszi a csövek felismerését, azonban ha véletlenül több gyár csővezetéke keresztezi egymást, a szerelőt könnyen baleset, a gyárat pedig üzembizalom veszedelemre érheti, ha a csövekkel foglalkozómunkás két csövet dolgozása közben fölcserél. Miután ily baleset és a csővezetékek fölcseréléséből előállott üzembizalom már igen sok történt, nem túlzott óvatosságú a technikai ipari szövetségek ama nézete, hogy czélszerű lenne a csővezetékeket nemzetközileg megállapított színjelzéssel ellátni. A szövetségek e célra kiküldött bizottságai azt ajánlják, hogy mindama csővezetékeket, a melyekben gőz, gáz, víz, levegő, kátrány, lúg, olaj közlekedik, egymástól könnyen megkülönböztethető alapszínekkel festésük be az illető ipari üzemek. És pedig: vizet vezető cső zöld színű, gázt vezető cső sárga színű, levegőt vezető cső kék színű, gőzt vezető cső fehér színű, kátrányt vezető cső fekete színű, lúgot vezető cső rózsaszín színű, olajat vezető cső barna színű, savakat vezető cső vörös vonallal átfestett rózsaszínű legyen.

A két tál étel. Egy francia író, Galtier József, nem régiben egyesületet alapított, melyet «Két tál ételesek ligája»-nak lehetne nevezni. Galtier ugyanis vissza akarja állítani a régi két fogásos ebédeket, melyeken csak két rendkívül választékos tál ételt szolgálnak fel. Téry Gusztáv a «Journal»-ban örömmel üdvözli az új

egyesületet. Mert az emberek rosszul étkeznek, mondja. Túlságosan sokat esznek és túlságosan gyorsan. A nagy ebédeken arra törekednek, hogy a fogások minél gyorsabban kövessék egymást. Épen csak lenyelik a falatot, mintha nem is tudnák, mit esznek. Már szinte nevetlenné tartják azt, a ki kijelenti, hogy ez vagy az az étel izlik neki. Miért van ez így? kérdezi joggal Téry Gusztáv. A materializmus korában miért tesznek az emberek úgy, mintha szellemek lennének, akkor mikor étkezésre kerül a dolog és miért akarják elhitetni, hogy ételre és itálra nincs is szükségük? A két élvezetes fogás valószínűleg le fogja győzni a mai végtelen hosszúságú ebédeket. Ez legalább a mozgalom francia vezetőinek a véleménye.

A kínaiak veszedelme. Kaminetti amerikai bevándorlási főbiztos rossz diplomatának mutatkozott és olyan éles ellentétbe helyezkedett a szövetségi kormány tagjaival, hogy illetékes körökben nagyon hangosan rebesgetik, hogy — mennie kell. A nézeteltérés a bevándorlási főbiztos és a szövetségi kormány között az ázsiai bevándorlási kérdés körül merült fel. Kaminetti ugyanis legutóbbi jelentésében az ázsiai bevándorlók kizáratása mellett foglalt állást. Ez az állásfoglalás kényelmetlen helyzetbe hozta a Wilson-kormányt, a melynek az utóbbi időben a kaliforniai földvásárlás ügye miatt éles diplomáciai harca volt Japánországgal, a mely kérdés még mindég függőben van. Kaminettit figyelmeztették, hogy ne mondjon avagy irjon olyasmit, a mi Japánország érzékenységet bánthatná. A főbiztos helytelen eljárását nem tudják mire magyarázni, mert épen ő volt az, a ki annak idején Bryan külügyminiszternek Kaliforniában nagy segítségére volt, a mikor államtörvényt akart hozni arra vonatkozóan, hogy a japánok földet ne vásárolhassanak Kaliforniában. E szolgálatai fejében nyerte el jelenlegi állását is. Egy másik nagy bűne a szövetségi kormány szerint Kaminettinek az is, hogy megengedte, hogy az egész bevándorlási szolgálatot a munkás-uniók dominálják. A főbiztos híresztelt lemondásához járul még, hogy közvetlenül hivatala elfoglalása után fiának kellemetlen afférai voltak a leánykereskedelemmel kapcsolatosan.

A fecske-szülők. Érdekes megfigyelést tett fecskéken Eisler hallei tanár. Földszinten lévő dolgozó-szobájába egy napon a nyitott ablakon egy fiatal, repülni még nem tudó fecske esett be. A mint a kis madár magához tért, a tanár a fecskét a külső ablakpárkányra tette. Eleinte folytonos kiabálás között mozdulatlan maradt. Az öreg fecsképar, mely eleinte hangos szóval az ablak előtt fel-alá repkedett, megpillantván a tanárt, a szemben lévő kétemeletes ház ereszére ült s onnan viszonozták a fiatal kiabálását. A tanár ekkor visszahúzódtott s egy függöny mögül nézte a bekövetkezendőket. Kis idő múlva a fiatal fecske szétterpesztett szárnyakkal s bizonytalan lépésekkel az ablakpárkány széle felé haladt. Az öregek szakadatlanul kiabáltak, de nem jöttek közelebb. Az ablakpárkány szélén a kicsike ügyetlenül előre bukott s bukása az udvarra elkerülhetetlennek látszott. Ekkor a két öreg fecske éles kiáltással merész ívben villámgyorsan a kicsike két oldala-mellett termett, egy-egy szárnyukat a kicsike szárnyai alá tolták s így ugyanazzal a lendülettel széles csavarvonalban felvitték a szemközti épület tetejére. A kis fecske szárnyai egyidejű alátámasztásának pontossága s a kölcsönös távolság megtartása még bámulatosabb volt, mint a fel és lefelé való egyetlen szárnycsapás nélküli siklórepülés.

Szerkesztői üzenetek.

V. ny. cts. őrmester. 1. Vagy belép az államvasutak nyugdíjkötelékébe s akkor nyugdíját beszüntetik, csendőrségi (katonai) szolgálati ideje azonban annak idején leendő újbóli nyugdíjazása alkalmával beszámít, vagy pedig nem lép be az ottani nyugdíjkötelékébe s akkor nyugdíját olyan mértékben szüntetik be, hogy új fizetése a fennmaradó nyugdíjhányaddal együtt olyan összegű legyen, a milyen legutóbbi csendőrségi illetékei voltak. Ebben az esetben előző szolgálati ideje az államvasutaknál történő nyugdíjazása esetén nem számít be. 2. Állami szolgálatnak nem számít, nyugdíját tehát olyan mértékben szüntetik be, hogy új fizetése a fennmaradó nyugdíjhányaddal együtt olyan összegű legyen, a milyen legutóbbi csendőrségi illetékei voltak.

2222. S. 1. Nem képez megszakítást. 2. Csak egyszerűen számít.

Amerika 7. Nem szűnik meg, de a nyugdíj további folyósítását kérni kell.

Sz. őrmester. Nem tudunk róla semmit.

Falusi őrs. Két órával a takarodón túl kimaradhat.

Érdeklődő. Igen.

6715. 1. Nem ismerjük a pályázati feltételeket. 2. A tanító ügyességétől függ.

Oreg csendőr. 1. A kötelezőt nem kell megújítani. 2. Ha szolgálati ideje lejárt, nem köteles továbbszolgálni, de ebben az esetben elveszti ellátási igényeit is. 3. és 4. Nem. 5. A honvédelmi minisztertől kell kérni. 6. Nem kérheti. Erre vonatkozólag a felülvizsgáló bizottság véleménye mérvadó. 7. Nem viselhet. 8. Igen.

Lugos. 1. Április 1-el illetékes. 2. Nem léphet át. 3. Azt hisszük, hogy megengedik. Igen. 4. Az Illetékszabályzat méradó. 5. Részletek nélkül nem adhatunk véleményt.

Havas. A Szolgálati szabályzat mérvadó.

Szőnyeg. Ha magánvagyonra van — igen.

1868. 1. A kiadott táblázatokból kiolvashatja. 2. Sopron és Szatmárnémeti.

1888. Nem.

B. csendőr. 1. A zsebkönyvkészlet elfogyott. 2. Nem.

Balaton. 1. Mehet. 2. Nemsokára.

1883. 1907 márczius 15-ével, ha előző katonai (honvédségi) szolgálata után jött közvetlenül a csendőrséghez.

J. I. 1. Olvassa el az Illetékszabályzat 17. §-át. 2. Nincs igénye.

Bicske. A lakás vagy lakbér még 3 hónapig illetékes.

Sorsjegyei nem nyertek. Csiki őrmester. — Kiss István ez. őrmester. — K. 35. — Tudakozó; 21510.

Talányok megfejtése. Lapunk ez évi 9. számában közölt fejtörők helyes megfejtése. Képtalány: «Nines nyugalom a világon». — Betűtalány: «KerekesDénes». — Tréfás kérdés: «A kártya királynak».

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Kineveztetnek:

1914 április hó 1-ével:

A m. kir. belügyminiszter ural egyetértőleg:

Schill Ferencz százados, az V. számú csendőrkerület segédtsztje, a segédtszti teendők alóli felmentés mellett ugyanazon csendőrkerület pozsonyi szárnyának parancsnokává;

ettrekarcsai Lukács Ákos, V. számú csendőrkerületbeli százados, pozsonyi szárnyparancsnok, ugyanazon csendőrkerület segédtszjtjévé.

Áthelyeztetnek:

1914 április hó 1-ével:

A m. kir. belügyminiszter ural egyetértőleg:

gyergyóújfalvi Egyed József, IV. számú csendőrkerületbeli százados, kassai szárnyparancsnok, a beosztott törzstiszt teendőivel való ideiglenes megbízás mellett a II. számú csendőrkerülethez: Szegedre;

Goreczky Vilmos, III. számú csendőrkerületbeli százados segédtszti, a segédtszti teendők alóli felmentés mellett, szárnyparancsnoki minőségben a IV. számú csendőrkerülethez: Kassára (új állomáshelyére az 1. sz. honvédszárezredhez történt tartós vezénylés befejezése után fog bevonulni);

petrovinai Pekri József, VII. számú csendőrkerületbeli százados, segédtszti minőségben a III. számú csendőrkerülethez: Budapestre;

Paksi-Kiss Tibor, V. számú csendőrkerületbeli zászlós, turócszentmártoni ideiglenes szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VIII. számú csendőrkerülethez: Nagyszalontára;

Boros Lajos, VI. számú csendőrkerületbeli főhadnagy zalaegerszegi szakaszparancsnok, hasonló minőségben az V. számú csendőrkerülethez: Turócszentmártonba;

Glatz Ödön, V. számú csendőrkerületbeli főhadnagy,

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMENYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, lútr, stb., míg Remenyi legalább ápr. 1-ig yzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve kinyeljük Budapestről, Király-u. 58. házon költségvetés díjlanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszzerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapirokra.

Családi házak és telepek létesítése.

résvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 2.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékhétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünkél, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával). 2. Oly takaréki betét után, melynél a betető az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előlegét nyújtunk értékpapirokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett Utalványok, intézvények és chequok beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Vesztünk és eladunk értékpapirokat, idegen pénzeket.